

Súd: Okresný súd Námestovo
Spisová značka: 2C/54/2010
Identifikačné číslo súdneho spisu: 5810201489
Dátum vydania rozhodnutia: 11. 09. 2018
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Gabriela Kyseľová
ECLI: ECLI:SK:OSNO:2018:5810201489.18

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Námestovo, sudkyňou JUDr. Gabrielou Kyseľovou, v právnej veci žalobcov: 1/ Urbárski spolumajitelia, pozemkové spoločenstvo Tvrdošín, so sídlom Trojičné námestie 185/2, 027 44 Tvrdošín, IČO: 170 573 302, 2/ O.. O. R., nar. XX.XX.XXXX, bytom U. XXX, XXX XX Q., žalobca 1/ a 2/ právne zastúpení: JUDr. Ján Vajda, advokát so sídlom Hviezdoslavovo námestie č. 201, 029 01 Námestovo, proti žalovaným:

1/ Okresný úrad Námestovo, IČO: 00 151 866 (konanie proti žalovanému 1/ zastavené uznesením súdu zo dňa 16.07.2015), 2/ Žiarec, poľnohospodárske družstvo, so sídlom 027 44 Tvrdošín, IČO: 00 191 175, právne zastúpený: Mgr. Igor Palider, advokát so sídlom Klinec č. 215, 029 43 Zubrohlava, v konaní o určenie vlastníckeho práva k nehnuteľnostiam, takto

rozhodol:

I. Súd žalobu žalobcov 1/ a 2/ z a m i e t a .

II. Súd návrh na prerušenie konania z a m i e t a .

III. Žalovanému 2/ sa proti žalobcom 1/ a 2/ p r i z n á v a nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100 %.

o d ô v o d n e n i e :

1. Žalobca sa žalobou podanou na súd 08.04.2010, po pripustení jej zmeny - naposledy uznesením súdu č. k. 2C/54/2010 zo dňa 17.07.2015 domáhal určenia, že žalobca 1/ je vlastníkom pozemkov v podiele XXXXXX/XXXXXX-ín účasti k celku zapísaných na liste vlastníctva č. XXXX pre k.ú. a obec Q., pod A parcely registra "C" evidované na katastrálnej mape, zobrazené ako parc. č. XXXX/X - ostatné plochy o výmere XX m2, parc. č. XXXX/X - ostatné plochy o výmere XX m2, parc. č. XXXX/X - ostatné plochy o výmere XX m2, parc. č. XXXX/X - zastavané plochy a nádvoria o výmere XXX m2, parc. č. XXXX/X - ostatné plochy o výmere XXX m2, parc. č. XXXX/X - vodné plochy o výmere X m2, parc. č. XXXX/X - trvalé trávne porasty o výmere XXX m2, parc. č. XXX - Q. o výmere XX XXXmX, parc. č. XXX/ X - Q. o výmere XXX m2, parc. č. XXX/X - Q. o výmere XXXX m2, P. parc. č. XXX/X - Q. o výmere XXX m2, P. parc. č. XXX/X - Q. o výmere XX m2, parc. č. XXX - Q. o výmere XXXX m2, P. parc. č. XXX - Q. o výmere XXXX m2, P. parc. č. XXX - Q. o výmere XXXX m2, P. parc. č. XXX - Q. o výmere XXX m2, P. parc. č. XXX - orná pôda o výmere XXXX m2, P. parc. č. XXX - Q. o výmere XXX m2, P. parc. č. XXX - orná pôda o výmere XXX m2, P. parc. č. XXX - orná pôda o výmere XXX m2, P. parc. č. XXX/X - Q. o výmere XX XXX m2, P. parc. č. XXX - Q. o výmere XX XXX m2, P. parc. č. XXX/X - Q. o výmere XXX m2, P. parc. č. XXX/X - Q. o výmere XXX m2, P. parc. č. XXX/X - Q. o výmere XXX m2, P. parc. č. XXXX/X - Q. o výmere XXX m2, P. parc. č. XXX/X - Q. o výmere XXX m2, P. parc. č. XXX - Q. o výmere XXXX m2, P. parc. č. XXX - Q. o výmere XXX m2, P. parc. č. XXX - Q. o výmere XXX m2, P. parc. č. XXXX/X - Q. o výmere XXXX m2, P. parc. č. XXXX - Q. o výmere XX XXX m2, P. parc. č. XXXX - Q. o výmere XX XXX m2,

Tvrdošíne, katastrálny odbor zapíše do katastra nehnuteľností. Bol založený LV č. XXXX pre k.ú. Q., kde sú zapísaní jednotliví spoluvlastníci pozemkov tvoriacich spoločnú nehnuteľnosť podľa zákona č. 181/1995 Z. z., ktorí vlastnícke právo nadobudli ako oprávnené osoby na základe rozhodnutia bývalého Pozemkového úradu v Dolnom Kubíne č. ROK 194-1-AI/1995 zo dňa 24.01.1995, ktoré nadobudlo právoplatnosť 15.02.1995. Oprávneným osobám bolo teda navrátené (reštituované) ich spoluvlastnícke právo k urbárskym pozemkom. Jedným zo spoluvlastníkom ako to vyplýva z listu vlastníctva je aj žalovaný 2/ - Poľnohospodárske družstvo v Tvrdošíne titulom citovaného rozhodnutia pozemkového úradu vydaného v konaní o navrátenie vlastníctva k pozemkom a to v podiele o veľkosti XXXXXX/XXXXX. Žalovaný 2/ vystupoval ako osoba povinná, a preto vlastníctvo mohlo byť prinavrátené len oprávneným osobám, pričom oba subjekty nemôžu odvodzovať vlastnícke právo z rovnakého nadobúdacieho titulu. V citovanom rozhodnutí ROK 194-1-AI/1995 sú uvedené dva povinné subjekty - jednak Poľnohospodárske družstvo Tvrdošín a jednak Odštepny lesný závod Námestovo, a preto z rozhodnutia nie je možné žiadnym vierohodným spôsobom zistiť, že žalovaný 2/ je spoluvlastníkom a že výška jeho spoluvlastníckeho podielu je práve o veľkosti 669827/999999-in. Zhotoviteľ registra bol povinný pri zisťovaní vlastníctva postupovať podľa § 16 ods. 1 zákona č. 330/1991 Zb., hoci tak nepostupoval, keďže žalovaný 2/ nebol nikdy ako vlastník urbárskych nehnuteľností zapísaný v pozemkovej knihe (pkn. vl. č. 1, pre k.ú. Q. a pkn. vl. č. XXX k.ú. R.) a nepredložil ani žiadnu inú právnu listinu preukazujúcu vlastnícke právo na LV č. XXXX pod T a preto jeho vlastníctvo bolo zapísané protizákonne. Pokiaľ v čase zhotovenia registra a vydania rozhodnutia, ktorým sa register schválil, nebolo rozhodnuté o reštitučnom nároku niektorých oprávnených osôb mal zhotoviteľ postupovať v zmysle § 17 zákona č. 330/1991 Zb.. Zhotoviteľ nemal žiadne podklady, z ktorých sa dalo určiť, či spoluvlastnícky podiel žalovaného 2/ o veľkosti 669827/999999-in patrí osobám, ktorí si uplatnili reštitučný nárok a nebolo o ňom ešte rozhodnuté alebo ide o osoby, ktoré si nárok neuplatnili alebo ich pobyt nie je známy. Rovnaká právna úprava vyplývala aj z ustanovenia § 6 ods. 1 zákona č. 181/1995 Z. z. o pozemkových spoločenstvách. Po právoplatnom ukončení reštitučného konania sa urbárske pozemky vydávajú všetkým osobám, ktorí si svoj nárok uplatnili, pričom zostane skupina podielov definovaných v § 6 ods. 1 zákona č. 181/1995 Z. z., ku ktorým má vykonávať správu SPF, čo nebude možné, keďže ako vlastník podielov bude zapísaný žalovaný 2/. Rozhodnutie o schválení projektu a jeho zápise do katastra nehnuteľností založil protiprávny stav a súvisí s členstvom v pozemkom spoločenstve žalobcu 1/. Tento je pozemkovým spoločenstvom založeným podľa § 2 ods. 1 písm. a) zákona pozemkových spoločenstiev - teda lesným spoločenstvom vlastníkov podielov spoločnej nehnuteľnosti, na ktoré sa vzťahovali predpisy o úprave právnych pomerov majetku bývalých urbarialistov, komposesorátov a podobných právnych útvarov (zákonného článku XIX/1898 a boli obnovené ku dňu účinnosti tohto zákona (§ 6 ods. 1 písm. d), e) a u), zákona č. 229/1991 Zb., § 37 zák. č. 330/1991 Zb.). Z uvedeného vyplýva, že členom spoločenstva môže byť výlučne vlastník podielov spoločnej nehnuteľnosti, ktoré mu boli vydané v rámci reštitúcie, čo však nie je prípad žalovaného 2/, ktorý v reštitučnom konaní vystupoval ako povinná osoba. Napriek tomu žalovaný 2/ je zapísaný na liste vlastníctva ako spoluvlastník spoločnej nehnuteľnosti a domáha sa výkonu práv a povinností člena pozemkového spoločenstva. Bol názoru, že podiel vo výške 669827/999999-in v spoločných nehnuteľnostiach má byť až do ukončenia reštitučného konania v správe SPF a tým je daný jeho naliehavý právny záujem.

3. V súvislosti so zmenou žaloby svoj nárok odôvodňovali aj tým, že Urbárski spolumajitelia, pozemkové spoločenstvo Tvrdošín a jeho právny predchodca zákonným spôsobom nikdy nestratili vlastnícke právo k predmetu sporu. V tejto súvislosti poukázali na rozhodnutie sp. zn. III ÚS/194/2012, kde ústavný súd dáva odpoveď na zásadnú otázku komu svedčilo a komu v súčasnosti svedčí vlastnícke právo k urbárskym nehnuteľnostiam zapísaným v pkn. vl. č. 1, k.ú. Q.. Jedným zo záverov tohto nálezu bolo aj to, že bývalý urbársky majetok je nedeliteľný, spoločne používaný lesný majetok a na vedenie jeho hospodárskych záležitostí sa vťahujú stanovy. To znamená, že išlo o nedielné vlastníctvo komposesorátov a bývalých urbarialistov, ktorého súčasťou neboli len lesné, ale aj pasienkové príslušnosti. Žalobca 1/ (ako sťažovateľ z citovaného nálezu) je právnym nástupcom útvaru, čo potvrdzuje § 2 ods. 1 písm. a) zákona č. 181/1995 Z. z..

4. Strana žalobcov zotrvala na podanej žalobe poukazujúc na to, že žalobca 1/ má naliehavý právny záujem na určení vlastníckeho práva, keďže žalovaný 2/ je neoprávnené zapísaný ako vlastník nehnuteľností na LV č. XXXX pre obec a k.ú. Q.. Žalovaný 2/ sa nikdy nemohol stať spoluvlastníkom žalovaných nehnuteľností, pretože nemá právny titul, na základe ktorého by získal vlastnícke právo z dôvodu, že rozhodnutie ONV Trstená, č. 193/1957 zo dňa 20.02.1957, č. pôd XXX/XXXX zo dňa

10.03.1958 sa nikdy nestalo právoplatné, pretože nebolo doručené účastníkom konania. Žalovaný 2/ nie je a nikdy nebol právnym nástupcom bývalého JRD v Q. a v tejto súvislosti poukázali na rozsiahle dokazovanie, ktoré sa vykonalo v konaní 6C/29/2009. V tejto súvislosti poukázal aj na citovaný nález Ústavného súdu SR, ktorým je súd podľa § 193 CSP viazaný, a ktorý dospel k právnemu názoru, že žalobca 1/ a ani jeho právny predchodca nikdy nestratili vlastnícke právo k predmetu súdneho konania. Žiadal vykonať dokazovanie zákonnými článkami uhorského práva, ktoré sú súčasťou slovenského právneho poriadku, nakoľko boli prevzaté po zániku ČSFR. V súčasnosti súd nemá k dispozícii žiadne právne relevantné argumenty, ktorými by mohol spochybníť a vyvrátiť správnosť právneho názoru Ústavného súdu SR.

5. Strana žalovaného 2/ nesúhlasila so žalobou, dovoľávali sa rešpektovania základného princípu civilného sporového poriadku formulovaného v čl. 5, ktorý konštatuje, že zjavné zneužitie práva nepožíva právnu ochranu a súd ho môže odmietnuť a sankcionovať, ak takýto postup má zjavne slúžiť na svojvoľné a bezúspešné uplatňovanie práva, ktoré vedie k neodôvodneným prieťahom v konaní. Konanie prebieha od roku 2010, pričom žalobcovia sa spočiatku domáhali zrušenia tzv. rozhodnutia ZRPS, ktoré rozhodnutie nadobudlo právoplatnosť 22.10.1997 a na jeho základe došlo k zápisu žalovaného 2/ na LV č. XXXX k.ú. Q., ide o zákonný zápis v katastri nehnuteľnosti, ktorý sa vykonával aj na základe právoplatných reštitučných konaní. Žalobca sa domáha svojich nárokov, sporných pozemkov zapísaných na LV č. XXXX určovacím výrokom, kde žiada po poslednej zmene žaloby, aby bolo určené, že žalobca 1/ je vlastníkom pozemkov v podiele XXXXXX/XXXXXX -in k celku. Podmienkou takejto určovacej žaloby v zmysle CSP je existencia naliehavého právneho záujmu, ktorú súd je povinný skúmať a táto podmienka musí byť naplnená. Zákon o pozemkových spoločenstvách stanovuje, že právo vlastníť jednotlivé podiely prislúcha výlučne fyzickým osobám, a preto ak by súd žalobe vyhovel konal by v rozpore s ustanoveniami tohto zákona. Žalobca 1/ nedisponuje žiadnym nadobúdacím titulom k sporným pozemkom. Zákon č. 97/2013 Z. z. neobsahuje žiadne ustanovenia, ktoré by umožňovali nadobudnúť majetok spoločenstvom ako subjektom s právnou subjektivitou. Zo zákonnej úpravy vyplýva, že vlastníkom spoločne obhospodarovanej nehnuteľnosti túto prenecháva spoločenstvu len do správy a užívania, ale mu nevzniká spoluvlastnícke právo k tejto spoločnej nehnuteľnosti. Navyše z úpravy § 9 ods. 9 zákona o pozemkových spoločenstvách vyplýva, že tento vylučuje možnosť nadobudnutia podielov spoločnej nehnuteľnosti spoločenstvom. Z rozsiahlych návrhov na doplnenie dokazovania strany žalobcov však nevyplýva taký dôsledok, ktorý by pripúšťal prelomenie zásady, že vlastnícke podiely na spoločnej nehnuteľnosti môžu mať výlučne fyzické osoby. Ak by aj súd vykonával všetky navrhnuté dôkazy, žiaden dôkaz by nevedel k tomu, aby vlastnícke právo získal žalobca 1/. Rozhodnutie pozemkového úradu po zápise ZRPS je možné zmeniť iba v správnom súdnictve. Aj z dokazovania oboznámením sa podkladov o uplatnených reštitučných nárokoch z terajšieho OÚ Námestovo, odboru pozemkový a lesný je zrejmé, že reštitučné nároky sú riešené len ohľadne fyzických osôb, pretože zákon č. 229/1991 Zb. ako aj nasledujúci reštitučný predpis nepripúšťal v pozícii oprávnenej osoby v žiadnom prípade subjekt terajšieho žalobcu. V tejto súvislosti poukázal na rozhodnutie súdu v sp. zn. 7C/79/2011, ktoré taktiež boli potvrdené aj KS ZA v konaní sp. zn. 9Co/28/2017, kde sa zdôrazňuje, že na určovacích výrokoch uplatnených žalobcom, ohľadne iného pozemku, tento nemôže mať naliehavý právny záujem a takáto žaloba má byť zamietaná.

6. Súd vykonával dokazovanie výsluchom strán sporu, oboznámil sa s obsahom listín tvoriacich súčasť spisu - citovaných v zápisnici a obsahom listín predkladaných stranami sporu a obsahom časti listín pripojeného spisu 4C/17/2014 a zistil, že žalobca žalobcov 1/ a 2/ nie je dôvodná.

7. Podľa § 137 písm. c/ CSP žalobou možno požadovať, aby sa rozhodlo najmä o určení, či tu právo je alebo nie je, ak je na tom naliehavý právny záujem; naliehavý právny záujem nie je potrebné preukazovať, ak vyplýva z osobitného predpisu.

8. Podľa § 9 ods. 1 veta prvá zákona č. 97/2013 Z. z. o pozemkových spoločenstvách - ďalej len „zákon č. 97/2013 Z.z.“ členmi spoločenstva podľa § 2 ods. 1 písm. a) až c) sú všetci vlastníci podielov spoločnej nehnuteľnosti.

9. Podľa § 9 ods. 11 zákona č. 97/2013 Z. z. prevod alebo prechod vlastníckeho práva k podielu na spoločnej nehnuteľnosti alebo k spoločne obhospodarovanej nehnuteľnosti na spoločenstvo je

zakázaný, ak by podiel spoločenstva na spoločnej nehnuteľnosti alebo na spoločne obhospodarovanej nehnuteľnosti presiahol 49 %.

10. Podľa § 12 ods. 1 zákona č. 97/2013 Z. z. členmi spoločenstva podľa § 2 ods. 1 písm. d) sú všetci vlastníci spoločne obhospodarovaných nehnuteľností. Členmi spoločenstva podľa § 2 ods. 1 písm. d) sa môžu stať aj vlastníci spoločnej nehnuteľnosti.

11. V súdenom prípade sa žalobca 1/ domáha určenia vlastníckeho práva k nehnuteľnostiam zapísaným na LV č. XXXX pre obec a k.ú. Q.. Ako vyplýva z odôvodnenia žaloby (a aj jej zmeny zo dňa 16.12.2013) žalobca 2/ svoj nárok, ktorý sa nepremietol do navrhovaného výroku žalobnej žiadosti (petitu) odôvodňoval odkazom na ustanovenie § 37 ods. 2 zákona č. 30/1991 Zb., v zmysle ktorého si ho mali podieloví spoluvlastníci Urbárskych spolumajiteľov, pozemkového spoločenstva Tvrdošín zvoliť (zrejme splnomocniť) na základe splnomocnenia zo dňa 02. 08. 1992 na to, aby ich zastupoval v konaní o vydanie nehnuteľností podľa zákona č. 229/1991 Zb. o úprave vlastníckych vzťahov k pôde a inému poľnohospodárskemu majetku - ďalej len „zákon č. 229/1991 Zb.“. Z LV č. XXXX k.ú. a obec Q. súd zistil, že žalobca 2/ je spoluvlastníkom spoločnej nehnuteľnosti o veľkosti podielu XXX/XXXXXX-in (čl.XXX), pričom žalobca 2/ ďalej netvrdil, že by mu mal prislúchať podiel v inom rozsahu. Žalobca 2/ netvrdil právny dôvod, na základe ktorého mal získať vlastnícke právo k pozemkom, ktoré sú predmetom sporu nad rozsah zapísaného podielu. Netvrdil a nepredložil súdu žiaden právny titul. Stranu sporu - teda aj žalobcu 2/ zaťažuje bremeno tvrdenia (onus dicendi), ktoré spolu s dôkazným bremenom (onus probandi) je predpokladom pre úspech v spore. V sporovom konaní je súd limitovaný skutkovými tvrdeniami strán sporu. Povinnosť strany sporu tvrdiť má kľúčový význam a predstavuje jeden zo základných princípov civilného procesu. Nesplnenie povinnosti „relevantne“ tvrdiť má pre stranu sporu procesnoprávnu sankciu v podobe prehry sporu. Keďže žalobca 2/ ohľadom právneho dôvodu a titulu nadobudnutia jeho vlastníckeho práva k sporným nehnuteľnostiam súdu neponúkol „relevantné“ skutkové tvrdenia a neponúkol o nich dôkaz, čo sa navyše nepremietlo do jeho žalobnej žiadosti (petitu) musel súd jeho žalobu zamietnuť. Súd je názoru, že len samotný odkaz na splnomocnenie žalobcu 2/ ostatnými podielníkmi žalobcu 1/ na to, aby ich zastupoval v tzv. reštitučnom konaní o vydaní nehnuteľností v zmysle zákona č. 229/1991 Zb. na unesenie bremena tvrdenia a dôkazného bremena a na úspech žaloby nestačí. Ak aj žalobca 2/ vystupuje ako štatutárny zástupca žalobcu 1/ nemôže sa zároveň domáhať určenia vlastníctva k totožnému predmetu sporu - určeniu vlastníctva k podielu na nehnuteľnosti pod T. na LV č. XXXX pre obec a k.ú. Q. rovnako ako žalobca 1/, keďže by išlo o dva navzájom si odporujúce výroky.

12. Nedôvodná bola aj žaloba žalobcu 1/. Strana žalovaného namietala jeho aktívnu vecnú legitimitáciu a tiež nedostatok náležavé právneho záujmu, ktorým sa súd musel najskôr zaoberať vychádzajúc z ustanovenia § 137 písm. c/ CSP. Nebolo sporným a v podstate poukazovala na to aj strana žalobcov, že žalobca 1/ si uplatnil nárok na vydanie nehnuteľnosti podľa zákona č. 229/1991 Zb., o ktorom bolo naposledy rozhodnuté rozhodnutím Okresného úradu Námestovo z 11.11.2015, č.j. OÚ-NO-PLO-2015-000421/dam, ktoré bolo na základe podanej žaloby zrušené rozsudkom Krajského súdu v Žiline z 27.01.2017, č. k. 29Sp/22/2016-639 (čl.755 - pre zmätočnosť a nezrozumiteľnosť, keďže z rozhodnutia správneho orgánu nie je zrejmé, čo malo byť predmetom vydania). V tejto súvislosti je potrebné uviesť, že žalobca 1/ (ešte pod pôvodným označením Bývalí urbárski spolumajitelia mesta Q.) si dňa 25.05.1992, dňa 14.12.1992 a napokon aj dňa 05.01.1993 uplatnil nárok na vydanie nehnuteľnosti podľa zákona č. 229/1991 Zb. medzi nim aj nehnuteľnosti zapísané v prot. č. 1 v k.ú. Q.. Rozhodnutím Okresného úradu v Tvrdošine č. 97/01675-013 z 29.09.1997 bol schválený zjednodušený register pôvodného stavu v k.ú. Tvrdošín (W.), keď ešte predtým bolo bývalým Pozemkovým úradom v Dolnom Kubíne (okrem ďalších) vydané rozhodnutie č. ROK 194 - 1-A1/1995 z 24.01.1995, ktorým bola schválená dohoda o vydaní nehnuteľnosti oprávneným osobám z dôvodu uvedeného v § 6 ods. 1 písm. d) zákona č. 229/1991 Zb. na základe ktorého bol žalovaný 2/ zapísaný ako vlastník nehnuteľností na LV č. XXXX, (nepopretá skutočnosť tvrdená žalobcami v žalobe). A vyplýva to aj z identifikácie parciel z 14.01.2003, že extravilánová časť parciel z pk prot. č. 1 bola riešená ZRPS a bol založený LV č. XXXX (čl.XX spisu 4C/17/2014). Uvedený nárok bol teda predmetom konania o navrátenie vlastníctva k pozemkom - v tzv. reštitučnom konaní, o ktorom ako bolo zistené z tvrdení strán sporu a citovaného rozhodnutia 29Sp/22/2016 z 27.01.2017, nebolo rozhodnuté. Teda ani samotní žalobcovia 1/ a 2/ nespochybnili, že doposiaľ o vydaní všetkých pozemno-knižnej parciel pôvodne zapísaných aj v pozemno-knižnom protokole č. X k.ú. Q., z ktorej mali byť pozemky zapísané na LV č. XXXX k.ú. a obec Q. vytvorené, nebolo právoplatne rozhodnuté v tzv. reštitučnom konaní. Za danej situácie, keď ešte nebolo rozhodnuté v tzv. reštitučnom konaní o vydaní sporných nehnuteľností žalobcovi 1/ podľa zákona

č. 229/1191 Zb., nemôžu sa žalobcovia 1/ a 2/ domáhať na základe určovacej žaloby podľa všeobecných ustanovení Občianskeho zákonníka navrátenia/určenia vlastníctva uvedeným spôsobom. Jedná sa totiž o konkurenciu práva na navrátenie vlastníctva na základe tzv. reštitučného zákona č. 229/1991 Zb. a deklarovanie vlastníctva v zmysle § 132 a nasl. Občianskeho zákonníka. Postup podľa všeobecného právneho predpisu formou podania žaloby na vydanie veci podľa § 126 Občianskeho zákonníka, alebo formou žaloby na určenie, či tu právo alebo právny vzťah je, je možný iba vtedy, ak v špeciálnom (reštitučnom) predpise chýba osobitná právna úprava. Uvedené ani zo žaloby a ani z tvrdenia žalobcov 1/ a 2/ nevyplýva. Obaja (prostredníctvom svojho zástupcu) uvádzali, že na Okresnom úrade Námestovo, pozemkový a lesný obor sa pod č. k. OÚ-NO-PLO-2015/00042dam vedie reštitučné konanie, ktorého predmetom sú aj nehnuteľnosti, ku ktorým sa žalobcovia domáhajú určenia vlastníckeho práva (viď vyjadrenie právneho zástupcu na pojednávaní 27.06.2017 o tom, že si z opatrnosti uplatnili ten istý nárok v tomto aj reštitučnom konaní), čo bolo napokon aj dôvodom ich návrhu, ktorým žiadali prerušiť toto konanie. Ak teda v reštitučnom konaní o nároku žalobcu 1/ ako oprávnenej osoby o vydanie nehnuteľností nebolo právoplatne rozhodnuté, žalobca 1/ podľa názoru súdu nemôže mať s odkazom na ustanovenie § 137 písm. c) CSP naliehavý právny záujem na žiadanom určení podľa všeobecného právneho predpisu - Občianskeho zákonníka. Súd pritom poukazuje na rozhodnutie NS SR sp. zn. 4Cdo/130/2007 z 25.02.2009, v ktorom sa konštatuje, že existencia špeciálnej úpravy v reštitučných predpisoch vylučuje naliehavý právny záujem na určení vlastníctva tam, kde podľa týchto predpisov bolo možné uplatniť nárok na vrátenie veci a nárok uplatnený nebol alebo z nejakých dôvodov takejto požiadavke nebolo vyhovené.

13. Žaloba žalobcu 1/ bola nedôvodná aj s odkazom na ustanovenie § 9 ods. 11 zákona č. 97/2013 Z. z.. Z citovaného ustanovenia vyplýva, že prevod alebo prechod vlastníckeho práva k podielu na spoločnej nehnuteľnosti alebo k spoločne obhospodarovanej nehnuteľnosti na spoločenstvo je zakázaný, ak by podiel spoločenstva na spoločnej nehnuteľnosti alebo na spoločne obhospodarovanej nehnuteľnosti presiahol 49%. Bolo nesporným, že žalobca 1/ je pozemkovým spoločenstvom, ktorého členmi sú všetci (spolu) vlastníci spoločnej nehnuteľnosti alebo spoločne obhospodarovanej nehnuteľnosti. Len títo by sa mohli domáhať určenia vlastníckeho práva k sporným nehnuteľnostiam za predpokladu, že podiel žalobcu 1/ ako spoločenstva na spoločnej nehnuteľnosti alebo na spoločne obhospodarovanej nehnuteľnosti by presiahol 49 %. Žalobca 1/ nepreukázal, že jeho podiel nepresiahol 49 %, a preto má aj on (nielen jeho podielovní spoluvlastníci) právo domáhať svojho nároku - určenia vlastníctva k sporným nehnuteľnostiam, teda, že mu svedčí aktívna vecná legitímácia. Žalobca 1/ sa obmedzil na konštatovanie, že žalovaný 2/ je nesprávne zapísaný na LV č. XXXX k.ú. Q. a že on je právnym nástupcom v pozemkovej knihe v minulosti zapísaného vlastníka a že ide o reštitučnú právne zložitú vec, ktorú súd nie je oprávnený riešiť. Zo žiadneho žalobcami predloženého dôkazu nevyplýva, že by podiel žalobcu 1/ nebol 49 %, a preto mu svedčí aktívna vecná legitímácia. Keďže nepreukázal, že mu svedčilo nárok vyplývajúce z hmotného práva, súd musel jeho žalobu pre nedostatok aktívnej vecnej legitímácie zamietnuť. Je potrebné uviesť, že do 01.07.2018, kedy nadobudol účinnosť zákon č. 110/2018 Z. z. bol prevod alebo prechod vlastníckeho práva na spoločenstvo úplne zakázaný, pričom až novelou zákona č. 97/2013 Z.z. zavedenou zákonom č. 110/2018 Z.z. sa zákaz prevodu spoluvlastníckeho podielu na spoločenstvo obmedzil nad podiel spoločenstva o veľkosti 49 % podielu na spoločnej nehnuteľnosti.

14. Žalobcovia 1/ a 2/ na pojednávaní 27.06.2017 podali návrh na prerušenie konania odôvodňujúc ho tým, že na Okresnom úrade Námestovo, pozemkový a lesný odbor sa pod č. OÚ-NO-PLO-2015/000421dam vedie reštitučné konanie, ktorého predmetom sú aj nehnuteľnosti, ku ktorým sa žalobcovia domáhajú určenia vlastníckeho práva, pričom žalobca 1/ si len z opatrnosti uplatnil ten istý nárok v tomto konaní aj v reštitučnom konaní. O návrhu žalobcov na prerušenie tohto konania okresný súd rozhodol uznesením z 10.07.2017, č. k. 2C/54/2010-697 tak, že návrh zamietol. Uznesením Krajského súdu v Žiline z 16.01.2018, sp. zn. 5Co/14/2018 bolo prvostupňové rozhodnutie zrušené, a preto súd podľa § 162 ods. 3 CSP o návrhu rozhodol vo veci samej a zistil, že návrh na prerušenie konania nie je dôvodný. Žalobca sa domáha prerušenia konania podľa § 162 ods. 1 písm. a) CSP práve preto, že prebieha správne konanie - tzv. reštitučné konanie, v ktorom sa má riešiť otázka, ktorá môže mať význam pre rozhodnutie súdu. Ako vyplýva z odôvodnenia návrhu na prerušenie konania žalobca 1/ si ten istý nárok (t.j. vydanie nehnuteľnosti, ku ktorým sa v súdnej veci domáha určenia vlastníctva) uplatnil aj v reštitučnom konaní pred príslušným správnym orgánom - Okresným úradom Námestovo, pozemkovým a lesným odborom. V súdnej veci je predmetom určenia vlastníckeho práva žalobcov 1/ a 2/ k nehnuteľnostiam zapísaným na LV č. XXXX pre obec a k.ú. Q., vo vzťahu ku ktorým neexistuje žiadna prejudicialita, ktorú by súd nebol oprávnený riešiť, a ktorá by bránila súdu vo veci

samej rozhodnúť, prípadne ktorej posúdenie by patrilo výlučne tomuto správne mu orgánu, ktorý by bol pre súd v danej veci záväzný. Správny orgán v konaní o vydaní nehnuteľností podľa zákona č. 229/1991 Zb. posudzuje, či žiadateľovi ako oprávnenej osobe sa vydávajú žiadané nehnuteľnosti, teda rozhoduje bez toho, aby jeho rozhodnutie nadväzovalo na rozhodnutie tohto súdu. Naproti tomu ani všeobecný súd nie je viazaný rozhodnutím správneho orgánu a ani posúdením žiadnej jeho otázky, keďže úlohou všeobecného súdu v konaní o určenie vlastníctva je zistenie právneho dôvodu a titulu strany sporu, od ktorého odvodzuje svoje vlastnícke právo k spornej nehnuteľnosti. Podľa názoru súdu ide skôr o konkurenciu práva, s čím súvisí aj posúdenie otázky naliehavého záujmu žalobcov 1/ a 2/ na žiadanom určení. Ak preto správny orgán doposiaľ nerozhodol v tzv. reštitučnom konaní o vydaní alebo nevydaní sporných nehnuteľností na základe zákona č. 229/1991 Zb., nemôžu sa žalobcovia domáhať určenia vlastníctva pre všeobecným súd, keďže na takomto určení nemajú naliehavý právny záujem z dôvodov vyššie konštatovaných. Z toho dôvodu nie sú splnené podmienky na prerušenie konania, a preto súd musel ich návrh zamietnuť. Súd sa javí za potrebné uviesť, že žalobcovia 1/ a 2/ sa domáhali prerušenia konania skôr z dôvodov uvedeného v § 164 CSP, ktorý upravuje fakultatívne podmienky prerušenia konania. Zmyslom prerušenia konania podľa tohto ustanovenia je najmä hospodárnosť konania a skutočnosť, že v inom (správnom konaní) sa rieši otázka, ktorá môže mať význam pre jeho rozhodnutie, a ktorú inak by si mohol vyriešiť sám. Vzhľadom na priebeh reštitučného konania a priebeh tohto konania, ktorého prerušenie by nebolo hospodárne, súd aj z toho dôvodu návrh na prerušenie konania zamietol. Súd vzhľadom na rozsiahlosť a rozmery spisového materiálu v počte 2412 (čl. 724) pri rozhodovaní o návrhu na prerušenie konania zaobstaral len doklady relevantné pre posúdenie návrhu, pričom časť obsahu spisu v podobe rozhodnutí bola predkladaná samotnými stranami sporu.

15. Vzhľadom na vyššie uvedené skutkové a právne závery súd nepovažoval doplniť dokazovanie podľa návrhov strany žalobcov - oboznámením sa s obsahom spisu 6C/27/2009, zákonnými článkami prijatými za Rakúsko-Uhorska v 19. a 20. Storočí, a preto ho nevykonal.

16. O nároku na náhradu trov konania súd rozhodol podľa § 262 ods. 1 CSP v spojení s § 255 ods. 1 CSP tak, že žalovanému 2/, ktorý mal plný úspech vo veci, priznal proti žalobcom 1/ a 2/ nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100 %. O výške náhrady trov konania rozhodne súd prvej inštancie po právoplatnosti rozhodnutia vo veci samej.

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu možno podať odvolanie v lehote 15 dní od doručenia rozhodnutia na súde, proti ktorého rozhodnutiu smeruje. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 362 ods. 1,2 CSP).

V odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania (§ 127 CSP) uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh)(§ 363 CSP).

Odvolanie možno odôvodniť len tým, že:

- a) neboli splnené procesné podmienky,
  - b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
  - c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
  - d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
  - e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
  - f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
  - g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
  - h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.
- (§ 365 ods. 1C.s.p.).

Odvolacie dôvody a dôkazy na ich preukázanie možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie odvolania (§ 365 ods. 3 C.s.p.).

Ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľný rozsudok, môže oprávnený podať návrh na exekúciu podľa zákona č. 233/1995 Z. z. Exekučný poriadok, v znení neskorších predpisov.